

NOTAT

DEPARTEMENTET

Dato 15. marts 2007
J. nr. 051-8

Grundnotat vedrørende Kommissionens meddelelse af 2. februar 2007 til Rådet og Europa-Parlamentet om beskyttelse af Europas kritiske energi- og transportinfrastruktur SEK(2006)1697.

Resumé

Meddelelsen er en sektorspecifik beskrivelse af de første skridt i gennemførelsen af den såkaldte EPCIP-pakke (European Programme for Critical Infrastructure Protection), som Kommissionen offentliggjorde d. 12. december 2006. I den nu fremlagte meddelelse koncentrerer Kommissionen sig om transport og energi, og målet er det samme som for EPCIP: at sikre transporten af varer og mennesker og energiforsyning til kunderne.

Meddelelsen fokuserer på udformning af objektive kriterier for udpegning af europæisk kritisk infrastruktur, og grundlaget er undersøgelser og omfattende partshøringer, som nærmere er beskrevet i en konsekvensanalyse, der ledsager meddelelsen. Af hensyn til de specifikke oplysninger om kriterier mv., der er indeholdt i dokumenterne, er disse klassificerede, og ikke tilgængelige for offentligheden.

Kommissionen anfører i meddelelsen, at når EPCIP-direktivforslaget er vedtaget, vil der blive fremsat direktivforslag om transport- og energisektorerne, således at arbejdet med at identificere og udpege europæisk kritisk infrastruktur indenfor disse sektorer kan påbegyndes hurtigt.

Fra dansk side kan man støtte det overordnede mål om at sikre en forsvarlig beskyttelse af europæisk kritisk infrastruktur og bestræbelserne på indenfor de enkelte sektorer at fastlægge relevante kriterier, som kan medvirke til at identificere og udpege eventuel europæisk kritisk infrastruktur.

1. Baggrund og indhold

Med baggrund i terroranslagene i Madrid og London i 2004 og 2005, oversvømmelserne i Centraleuropa i august 2002 og tørkesommeren 2003 anmodede Det Europæiske Råd i marts og juni 2004 Kommissionen, Ministerrådet og medlemsstaterne om at gøre en indsats for at beskytte kritisk infrastruktur. Dette skal ses som led i en samlet indsats for at forebygge, beskytte mod og afhjælpe virkningerne af terrorisme.

I oktober 2004 offentliggjorde Kommissionen fire meddelelser om indsatsen mod terrorisme, herunder en meddelelse om beskyttelse af kritisk infrastruktur (KOM(2004)702). Efter anslagene i London i juli 2005 understregede Ministerrådet vigtigheden af at beskytte kritisk infrastruktur i EU og bad Kommissionen om at stille forslag om et europæisk program for beskyttelse af kritisk infrastruktur.

I november 2005 udsendte Kommissionen en grøn bog om beskyttelse af kritisk infrastruktur. Grønbogen var et diskussionsoplæg, som skulle give Kommissionen grundlag for at fremsætte forslag til et europæisk program vedrørende kritisk infrastrukturbeskyttelse (EPCIP – European Programme for Critical Infrastructure Protection).

I december 2006 stillede Kommissionen sit forslag om EPCIP, som består af en meddelelse med en handlingsplan (KOM(2006)786) og et forslag til rammedirektiv (KOM(2006)787), som går ud på at tilrettelægge en fremgangsmåde for indkredsning og klassificering af europæisk kritisk infrastruktur og en fælles metode til vurdering af behovet for at beskytte den.

EPCIP er nu ikke længere rettet alene mod terrortruslen, men er rettet mod alle former for trusler, dog med særlig vægt på terrortruslen.

I forlængelse af EPCIP-forslaget, har Kommissionen d. 2. februar 2007 fremlagt en meddelelse, som koncentrerer sig om to af de vigtigste infrastruktursektorer: transport og energi.

Meddelelsen er resultatet af en række møder Kommissionen (DG TREN) har afholdt i løbet af 2006 om specifikke sektorer indenfor transport- og energisektorerne, og hvor såvel medlemslande som den relevante industri har deltaget.

Formålet med meddelelsen er på et sektorspecifikt grundlag at fastlægge fælles kriterier, der kan medvirke til at identificere Europæisk kritisk infrastruktur indenfor transport- og energisektorerne. Kommissionen anfører i den forbindelse, at præcise kriterier vil gøre identifikation af europæisk kritisk infrastruktur lettere, og sikre at identifikationen sker på et harmoniseret grundlag på tværs af medlemsstaterne.

Det fremgår af meddelelsen, at den forventes at blive fulgt op af et forslag til regler, når EPCIP-direktivet er vedtaget og implementeret, således at de kriterier, der fremgår af meddelelsen, kan blive obligatoriske for medlemsstaterne.

2. Gældende dansk ret

Ansvar for beskyttelse af kritisk infrastruktur i Danmark varetages i overensstemmelse med sektoransvarsprincippet, jfr. beredskabslovens § 24: ”de enkel-

te ministre skal indenfor deres område planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af ulykker og katastrofer.”

Beredskabskrav til operatører af kritisk infrastruktur findes i en række regler, herunder:

- Havnesikringsbekendtgørelsen
- Elforsyningslovens § 85 b
- Naturgasforsyningslovens § 15 a
- Varmeforsyningslovens § 29 a
- Lov om pligtige lagre af mineralolie og mineralolieprodukter § 5 a
- Offshoresikkerhedslovens § 45, stk. 4-5
- Fødevarelovens § 59
- Sundhedslovens §§ 210-211
- Lov om konkurrence og forbrugerforhold på telemarkedet § 86

Meddelelsen vil ikke i sig selv kræve ændringer i dansk ret, men sådanne må forventes, såfremt meddelelsen senere følges op af konkrete forslag til regel-dannelse.

Det vurderes, at kravet om lovgivning i givet fald kan opfyldes ved, at relevante bestemmelser indføres i eksisterende sektorlovgivning, eller ved at der indføres særskilt lovgivning om europæisk kritisk infrastruktur.

3. Høring

Kommissionens meddelelse med tilhørende bilag, som er modtaget i dansk udgave d. 27. februar 2007, er klassificeret og derfor kun sendt i høring hos følgende: DSB, Naviair, Post Danmark A/S, Ørestadsselskabet, Sund & Bælt Holding A/S, Øresundsbron, MOVIA samt Energinet.dk og DONG Energy. På grund af materialets klassificering har det ikke været muligt at høre private parter.

Høringsfristen er fastsat til 26. marts 2007, og der vil snarest muligt derefter blive fremsendt supplerende grundnotat.

4. Statsfinansielle, samfundsøkonomiske og administrative konsekvenser

Kommissionen anfører i meddelelsen, at stillingtagen til de samlede omkostninger, og hvem der skal betale disse, vil ske senere, hvis og når der skal drøftes beskyttelsesforanstaltninger i forbindelse med identificeret europæisk kritisk infrastruktur.

Identifikation og beskyttelse af europæisk kritisk infrastruktur vil ikke kun medføre omkostninger til konkrete beskyttelsesforanstaltninger, men også omkostninger forbundet med analyser, risikovurderinger mv. forud for eventuel udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og fastlæggelse af konkrete beskyttelsesforanstaltninger. Dertil kommer nye administrative opgaver for myndighederne om europæisk kritisk infrastruktur og dennes sammenhæng med den nationale kritiske infrastruktur.

Meddelelsen vil, når den følges op af obligatoriske regler, betyde, at de omfattede transport- og energisektorer vil blive pålagt nye opgaver, hvis økonomiske konsekvenser det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at kvantificere.

5. Nærhedsprincippet

Det er ikke relevant at vurdere nærhedsprincippet i forhold til Kommissionens meddelelse, men det vil blive vurderet, når der foreligger konkrete retsakter på området.

6. Regeringens foreløbige holdning

Fra dansk side kan man støtte det overordnede mål om at sikre en forsvarlig beskyttelse af europæisk kritisk infrastruktur og bestræbelserne på indenfor de enkelte sektorer at fastlægge relevante kriterier, som kan medvirke til at identificere og udpege eventuel europæisk kritisk infrastruktur.

Regeringen finder, at fastlæggelse af kriterier skal ske ud fra en betragtning om, at kriterierne skal være simple, målbare og baseret på tilgængelig information, ligesom der ved vurdering af eventuel europæisk kritisk infrastruktur skal tages hensyn til alternativer og konsekvenser, herunder tidsperspektivet for disse. Herudover skal kriterierne i rimeligt omfang være konsistente i den måde, hvorpå forskellige transport- og energisektorer behandles.

Regeringen finder herudover, at sektorspecifik europæisk kritisk infrastruktur kun kan omfatte kritisk infrastruktur, hvis afbrydelse eller ødelæggelse kan påvirke tre eller flere lande.

Regeringen finder, at udpegning af europæisk kritisk infrastruktur skal ske under hensyntagen til, at der ikke pålægges operatører og myndigheder unødige administrative og økonomiske byrder. Så længe konsekvenserne af udpegning af europæisk kritisk infrastruktur ikke er kendt, er det dog ikke muligt at vurdere de økonomiske og administrative byrder for virksomheder og myndigheder. Herudover skal udpegning ske efter kriterier, som i rimeligt omfang er konsistente i den måde, hvorpå forskellige transport- og energisektorer behandles.

7. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ingen officielle tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger, men på baggrund af de drøftelser, der har været i forbindelse med Kommissionens sektorspecifikke møder med medlemsstaterne, er det regeringens forventning, at de andre medlemslande overordnet vil støtte indholdet af meddelelsen, men at medlemslandene vil have delte meninger om, i hvilket omfang der kan identificeres europæisk kritisk infrastruktur indenfor de enkelte sektorer.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Europaudvalget har ikke tidligere fået forelagt materiale om meddelelsen.